

[Økonomiministeren]

Jeg har ikke tænkt mig at ville gå ind i en lang debat med hr. Glistrup, men der er lige et par ting, jeg dog synes var så groteske, at det skal nævnes.

Når hr. Glistrup siger, at den nuværende regering overhovedet ikke vil spare, tror jeg ikke, det er det indtryk, befolkningen i almindelig har af den nuværende regering. Det kan godt være, at vi ikke helt følger det tempo, som fremskridtspartiet ønsker med hensyn til sparemål.

Og når hr. Glistrup så siger, at jeg og regeringen – sådan må jeg opfatte det – har en udpræget mistillid til det private erhvervsliv, tror jeg nu nok, det modsatte indtryk er gældende i erhvervslivet, så de to ting viser jo i og for sig, hvad det er for en form for debat, der bruges her i folketingssalen.

Jeg tog egentlig kun ordet for at svare hr. Povl Brøndsted og fru Janne Normann.

Hr. Povl Brøndsted rejste spørgsmålet – og det blev fulgt op af fru Janne Normann – om jeg kunne tænke mig at ophæve kapitalmarkedsrådet. Kapitalmarkedsrådet blev, så vidt jeg husker, oprettet i 1972. Det har ikke holdt møder siden efteråret 1973, og derfor kan man måske sige, at det var et af de råd, man godt kunne ophæve uden at slå noget i stykker. Det er selvfølgelig beklageligt at skulle ophæve det, for det er den til enhver tid siddende økonomiminister, der er formand for rådet, men alligevel tror jeg, at vi kan gøre et rationelt arbejde ved at ophæve rådet, og det vil jeg være positiv over for.

Glistrup (FP):

Jeg er da helt enig med økonomiministeren i, at befolkningen har det indtryk, at den nuværende regering ønsker at spare på offentlige udgifter, og at den nuværende regering ønsker at beskære den offentlige sektor til fordel for den private. Men det, vi i grunden har folketingets talerstol til, er, når en befolkning har fået vrangindtryk og ved en ensidig, usandfærdig propaganda er blevet bibragt nogle helt forkerte forestillinger igen og igen med det ene eksempel efter det andet, vel efterhånden titusind eksempler på rad, at få bevist, at det er usandhed, at denne regering ønsker at spare på de offentlige udgifter, at det er usandhed, at denne regering ønsker at beskære den offentlige sektor, at denne regering tværtimod arbejder for at

fråse med de offentlige udgifter, at denne regering arbejder for at udvide den offentlige sektor. Det er denne vrangforestilling, som befolkningen har, vi i sandhedens interesse må rette, så befolkningen virkelig kan lære, hvad der er sandheden om den siddende regering.

Økonomiministeren (Anders Andersen):

Jeg kan fortsætte med at sige: det er usandhed, når hr. Glistrup argumenterer på den måde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det politisk-økonomiske udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 159:

Forslag til lov mod skatteyderbetaling af kantiner m.v.

Af Glistrup (FP) m.fl.
(Fremsat 18/2 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

*Forhandling***Finansministeren (Christophersen):**

Hr. Glistrup, hr. Askjær Jørgensen og hr. Poulsgaard, alle fra fremskridtspartiet, har stillet et i øvrigt prisværdigt kortfattet lovforslag, men et lovforslag, som jeg ikke på regeringens vegne kan give tilslutning til. Det handler om, at skatteyderne ikke skal tvinges til at betale helt eller delvis for andres mad, drikke eller tobak, og det kunne jo godt give det indtryk, at sådan forholder det sig i øjeblikket. Men det gør det ikke.

Jeg har for nogle måneder siden udsendt et såkaldt kantinecirkulære, som netop har til

[Finansministeren]

formål at indføre ændrede regler for den støtte, der kan gives til kantiner inden for den statslige sektor. Baggrunden for udsendelsen af dette cirkulære var, at rigsrevisionen og statsrevisorerne i 1977 anbefalede min forgænger, hr. Heinesen, at indføre ensartede retningslinjer for den økonomiske drift af statens kantiner. Han nedsatte et tværministerielt udvalg. Det arbejdede godt og solidt, men nogle vil måske sige, at det gik lidt langsomt. Lad nu det være.

Men umiddelbart efter, at jeg tiltrådte som finansminister, forelå der en indstilling fra det pågældende udvalg, og efter drøftelse med repræsentanter for personaleorganisationerne udsendte jeg så en cirkulæreskrivelse om oprettelse og drift af personalekantiner på statslige institutioner, og det gjorde jeg den 3. december 1982.

Jeg kan i øvrigt sige, at indenrigsministeren den 15. december 1982 udsendte en skrivelse til amter og kommuner for at lægge de retningslinjer, som gælder for statens institutioner, til grund også for driften af de kommunale kantiner. Det var et led i de kommunale besparelser, som fremskridtspartiet i øvrigt var med til at aftale med regeringen, så fremskridtspartiet og dermed de tre forslagsstillere er altså medophavsmænd til, at man nu i amter og kommuner anvender præcis det cirkulære, som vi også har udsendt for statens vedkommende.

De nye retningslinjer medfører på statens område under ét, at der ikke sker nogen ændring i udgifterne, mens det på det kommunale område skønnes at ville give samlede besparelser af et omfang på ca. 60 mill. kr. Når det på statens område ikke umiddelbart giver besparelser, hænger det sammen med, at der indtil nu har været meget, meget forskellige regler for, hvordan de enkelte kantiner blev støttet, med det resultat, at der var meget, meget forskellige priser, og det fandt rigsrevisionen og statsrevisorerne i sin tid var helt urimeligt: alt afhængigt af, om man nu var ansat på den ene eller den anden statslige institution, var kantinevilkårene meget forskellige; derfor er konsekvensen af de ensartede retningslinjer på statens område, at man flytter noget rundt på udgifterne. Der er en del kantiner, som må påregne et betydelig mindre tilskud end hidtil, mens andre, som efter vores opfattelse ikke har været behandlet rimeligt, til gengæld får lidt bedre regler.

Cirkulæret bygger på det hovedsynspunkt, at staten kan yde tilskud til de typer af udgifter, som staten også var nødt til at bære, hvis der ikke fandtes en egentlig kantine, men bare et spiselokale med tilhørende køkken. I overensstemmelse med de regler, som jo er helt almindelige arbejdsgiverforpligtelser over for de ansatte, skal staten så fuldt ud dække udgifterne til husleje, rengøring, varme, vand, lys, el, gas, service m.v., hvori- mod – og det er jo noget meget centralt i det nye cirkulære – udgifter på det kommunale område til dækning af varenes fremstilling, altså råvarepriserne og lønomkostningerne, fuldt ud skal bæres over kantinepriserne.

Så er der i cirkulæret åbnet mulighed for, at en institution – hvis man i øvrigt skønner, det er rimeligt – kan dække en del af de lønudgifter, som går til nødvendig fjernelse af affald og anden rengøring eller til nødvendig afrydning. Det betyder altså, vil jeg godt sige til forslagsstillerne, at det offentlige ikke betaler for de fødevarer eller de drikkevarer eller den tobak, som omsættes i kantinerne. Staten betaler alene for udgifter, som man kan sige er et led i en almindelig arbejdsgiverforpligtelse, uanset om det nu er inden for det offentlige område eller det er inden for det private område.

Jeg kan i øvrigt oplyse til forslagsstillernes orientering, at efter at jeg har udsendt det cirkulære, har kulturministeren taget kontakt med Danmarks Radios ledelse – det er jo ellers noget, regeringen skal være meget, meget forsigtig med. Der har man også en stor kantine, efter hvad jeg har hørt, måske også en meget stor kundekreds, fordi det er et stort hus. Kulturministeren har taget kontakt med Danmarks Radios ledelse for at få en nøjere overvejelse af, i hvilket omfang Danmarks Radio skal følge cirkulærets bestemmelser. Danmarks Radio er meget selvstændig, men vi lægger vægt på, at Danmarks Radio følger de samme bestemmelser.

Jeg kan også sige til forslagsstillerne, at både forsvarrets og uddannelsesinstitutionernes kantiner er omfattet af finansministeriets cirkulære. Endelig kan jeg tilføje, selv om det også burde være en selvfølge, at samtlige offentlige kantiner skal betale moms af den samlede omsætning, altså også moms af tilskuddelen.

Med disse bemærkninger skal jeg sige om lovforslaget, at det finder jeg ikke har nogen

[Finansministeren]

baggrund. Der er foretaget en sådan begrænsning i de hidtidige regler, og det er gjort ensartet; vi har helt levet op til rigsrevisionens og statsrevisorernes ønsker. Derfor må jeg på regeringens vegne afvise lovforslaget.

Camre (S):

Som finansministeren netop har redegjort meget grundigt for, er arbejdet med det cirkulære, ministeriet sendte ud i december måned 1982, igangsat i den forrige regerings tid. Jeg kan nøjes med at sige, at socialdemokratiet i denne sag – hvilket næppe kan undre nogen – er ganske enig med finansministeren.

Annelise Gotfredsen (KF):

Jeg vil takke finansministeren for den meget udførlige redegørelse om cirkulæret, og jeg kan udtrykke, at jeg er tilfreds med, at man fra kulturministeriets side har taget kontakt med Danmarks Radios ledelse. Jeg mener, at der med disse initiativer er kommet balance i spørgsmålet om tilskud til statslige og kommunale kantiner.

Hr. Glistrup anvender en meget kraftig sprogbrug om skatteyderne, der ikke skal tvinges, men når hr. Glistrup taler om, hvorledes det foregår i den private sektor, så er hr. Glistrup pludselig blevet blufærdig. Så siger hr. Glistrup, at man på en måde godt kan sige, at skatteyderne også her betaler. Det er ikke »på en måde«, for det kan man faktisk udtrykkeligt sige. Jeg er enig med hr. Glistrup i, at det ikke er noget, vi skal gøre noget ved i dag, men det mener hr. Glistrup jo altså heller ikke.

Hr. Glistrup har ikke, har jeg forstået på de mange udtalelser, i sinde at drive hetz mod de offentligt ansatte, og jeg mener, at den balance, der er opnået i forholdet mellem de kommunale og de statslige kantiner, Danmarks Radios kantiner og private kantiner, er i orden. Vi må derfor afvise lovforslaget.

Fogh Rasmussen (V):

Det er jo ubestrideligt korrekt, at der er tale om et særdeles kortfattet lovforslag – der er kun to paragraffer – men forslaget er samtidig en levende illustration af, at korthed ikke nødvendigvis er ensbetydende med klar-

hed. Tværtimod hersker der en hel del uklarhed om forslagets rækkevidde. Det fremgår indirekte af forslaget, at det også skal have gyldighed for Færøerne og Grønland, da disse områder ikke udtrykkeligt er undtaget; så vi kan jo da indledningsvis fastslå, at det gælder hele ræfællesskabet.

Dernæst kan vi se af overskriften, at der i hvert fald er tænkt på kantiner m.v., men når man læser bemærkningerne til forslaget, ser man, at der fra forslagsstillernes side tænkes mere generelt på al mad, drikke og tobak, der nydes i offentlige forvaltninger eller tilbydes besøgende i offentlige forvaltninger; sådan må man vel forstå forslaget.

Der udvises dog en vis ydmyghed fra forslagsstillernes side, når det gælder anvisning af løsninger på det problem. Det dristigste, forslagsstillerne vover sig frem med, er, at der skal foretages nogle tværsammenligninger af amters og kommuners udgifter til de pågældende formål. Videre går forslagsstillerne trods alt ikke, hvad der jo nok kan give en antydning af de store problemer, man er oppe imod, når det gælder om at afgrænse og anvise løsninger. Endelig siger forslaget ikke ret meget om, hvordan § 1 egentlig skal fortolkes, når der står:

»Skatteyderne skal ikke tvinges til at betale helt eller delvis for andres mad, drikke eller tobak.«

Jeg vil da gerne spørge hr. Glistrup, om det skal forstås sådan, at der heller ikke skal være tilladelse til eksempelvis at fratække private repræsentationsudgifter. Hvis der nu er tale om, at private i forretningsøjemed tilbyder andre mad, drikke eller tobak og trækker udgifterne fra i forbindelse med skatteopgørelsen, hvorved andre skatteydere jo indirekte kommer til at betale disse festmåltider – jeg tror, det er det udtryk, hr. Glistrup har brugt i anden sammenhæng – er sådanne udgifter da omfattet af § 1, eller er de ikke? Altså med andre ord: der er en hel del uklarhed omkring forslaget.

Jeg vil tilslutte mig de bemærkninger, finansministeren kom med. Det er venstres opfattelse, at de problemer, der har kunnet være tale om, er løst med det kantinecirkulære, der er udsendt. Med disse bemærkninger må vi afvise lovforslaget.

Bjørn Poulsen (SF):

[Bjørn Poulsen]

Hr. Glistrup bliver vel ikke forbavset, hvis vi siger fra SFs side, at vi ikke vil være med til det her. Jeg synes nok, at man fra forslagsstillernes side skulle have tænkt sig lidt om, inden man lavede lovforslaget. Der skal vel først og fremmest en ændring af arbejdsmiljølovgivningen til, for at det i det hele taget kan lade sig gøre. Der er nogle regler om, at når man har et vist antal ansatte, skal der være nogle lokaliteter og faciliteter til stede. Der skulle i hvert fald en følgelovgivning til.

Det cirkulære, som er udsendt af finansministeren her for et par måneder siden, og som jo følger med forslaget, synes jeg nok er lidt betænkeligt. Jeg har været meget i tvivl, da jeg dels læste forslaget, dels prøvede at undersøge baggrunden for, hvad der er sket på området. Jeg er nødt til at stille ministeren det spørgsmål, hvor mange aftaler der egentlig blev fejlet af bordet, da man lavede dette cirkulære. Det at få tilskud til kantiner, marketenderier o.lign. har jo altid været en del af lønnen. Det er der ikke noget nyt i. Som gammel formand for et marketenderi ved jeg, at det var en del af lønnen, det var en del af de sociale goder, og hvis man har fejlet aftaler af bordet, så har man jo fjernet en del af lønnen for disse mennesker. Men jeg kender ikke det offentlige særlig godt på dette specielle felt, så det kan være, at jeg har taget fejl.

Som altid er bemærkningerne til et forslag, der er skrevet og redigeret af hr. Glistrup, interessante. Der er mange sjove bemærkninger. Jeg må indrømme, at der er en af dem, som jeg synes er helt ude af takt med det virkelige liv:

»Det afvises totalt, at det offentlige fortsat skal ligge under for den umoralske tese: den, der smører godt, kører godt.«

Jeg vil nok sige, at det er en tese, der virker alle andre steder, uanset om det er en motor eller det er i et forsøg på at sælge noget i Asien eller man gerne vil give folk, der gør en ekstra indsats, noget mere i løn. Det, man har gjort, hvad angår kantinedrift i offentlig eller privat regie, er, at man faktisk har givet noget, for at ens ansatte skulle have lidt bedre forhold. Jeg synes ikke rigtig, at tesen hører hjemme i dette forslag. Det har ikke meget med virkeligheden at gøre.

Det glæder mig oprigtigt, at fremskridtspartiet vil være med til at indføre næringsrig

skolebespisning. Det synes jeg er et spændende forslag fra fremskridtspartiets side. Kunne vi også blive enige om, hvad næringsrig føde er – det vil sige en lidt anderledes holdning fra fremskridtspartiets side til det forslag vedrørende levnedsmiddelloven, vi behandler for øjeblikket – så kunne det være, at der var lidt fornuft i at skrive dette. Jeg ved ikke, om vi kan forvente det i miljøudvalget fra fremskridtspartiets side. Det ville da glæde os kolossalt, hvis man mener noget med det, man skriver i dette lovforslag, for ellers er det jo bare pjat og papir, ikke spor andet, til at underholde os alle sammen med en torsdag eftermiddag. Jeg ved ikke, om det var det, der var meningen.

Grethe Lyngs (CD):

Det er aldrig kedeligt at læse fremskridtspartiets bemærkninger til de forslag, det fremsætter. De er krydret med nyskabelser i det danske sprog. Ind imellem er der dog tørre tal og nyttige oplysninger, må vi sige.

Centrum-demokraterne er enige med fremskridtspartiet i, at offentlige kantiner skal hvile i sig selv økonomisk. I det sparekatalog, der fulgte med til kommuner og amter ved sidste bloktilskudsreduktion, var et af forslagene netop, at disse kantiner skulle hvile i sig selv. De ansatte skulle ikke gennem tilbuddene i kantine have et tilskud til lønnen. Så langt er vi enige, men når forslaget også rummer tanker om, at patienter skal betale for kosten, så er vi ikke med længere. Det samme gør sig gældende, når der er tale om kongehuset og kommuners og amters repræsentation.

Centrum-demokraterne må derfor afvise lovforslaget, idet vi føler os dækket ind af den henstilling, indenrigsministeren har givet amter og kommuner.

Anne Grete Holmsgård (VS):

VS er imod fremskridtspartiets lovforslag og synes i øvrigt, at det er noget værre pop. Fremskridtspartiet skriver godt nok i bemærkningerne:

»På en måde kan man godt sige, at skatteyderne også betaler for et udsnit af mad, drikke og tobak, som ydes i den private sektor, f.eks. gennem repræsentationsudgiftsfradrag ... Nærværende forslag rammer ikke

[Anne Grete Holmsgård]

disse foreteelser. De fjernes bedst ved ophævelse af indkomstskatten.«

Det kan vi nemlig ikke gøre noget ved nu med smålapper. Det må vente, til fremskridtspartiets skattereform, fjernelsen af indkomstskatten, er vedtaget, og det sker jo snart ifølge forslagsstillerne, så det er jo slet ikke noget problem. Jeg synes ærlig talt, at det havde været noget mere interessant, hvis fremskridtspartiet faktisk havde taget sine egne bemærkninger om, at skatteyderne betaler gennem repræsentationsfradraget, alvorligt og havde foreslået, at det blev fjernet. Man kan virkelig sige, at der ryger skatteyderkroner til nogle af dem, der er lidt korpulente og sidder lidt godt i det, netop den type: hvor man smører godt, kører man godt.

Man kan sige, at der også kommer nogle af de andre ind i de kantiner, der er inden for det offentlige. Der er sikkert et par borgmestre, der sidder og mæsker sig lidt. Det synes jeg ikke er særlig interessant. Det, jeg synes er interessant, er, at i det store og hele er det almindelige medarbejdere, der bruger disse kantiner, og som et minimum må man i hvert tilfælde sige, at hvis vi tager tilskud til kantinerne fra dem, så må de have kompensation i form af løn. Ellers bliver det bare et spørgsmål om, at man trykker ganske almindelige lønmodtagere hårdt, og dem, man trykker ekstra hårdt, det er de studerende, børnene med hensyn til skolemaden, børnene i vuggestuer, beboerne på plejehjem osv., selv om forslagsstillerne så pænt siger, at det er de skam også villige til at se på.

I øvrigt ser det efter finansministerens gennemgang af cirkulæret ud til, at en stor del af dette allerede er gennemført. Det synes jeg på mange måder er beklageligt, for vi har betragtet tilskuddet til kantiner som noget, der først og fremmest gik til grupper, der havde behov for det. Jeg tænker bl.a. på kantinerne på universiteterne. Vi ved da godt, at der også går penge til nogle, der måske ikke har behov for det. Vi må sige, at der i hvert tilfælde må ydes lønkompensation, hvis man fjerner tilskuddet.

I øvrigt finder jeg det vildt overdrevet, at forslagsstillerne kan postulere, at det sandsynligvis er et beløb af størrelsesordenen 8-10 mia kr., der bruges på dette hvert år. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvor det tal stammer fra.

VS er altså imod lovforslaget.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Det radikale venstre deler fuldt ud de synspunkter, finansministeren har redegjort for, og cirkulærets hensigt og henstillingen til kommunerne for nylig. Vi mener, at der nu er skabt en fornuftig ramme omkring kantinevirksomhederne, så vi må afvise lovforslaget.

Glistrup (FP):

Dagens glade nyhed fra finansministeren til forslagsstillerne var, at han havde udsendt et kantinecirkulære den 3. december 1982. Det er faktisk gået op for os, vi har endda aftrykt finansministerens cirkulære i dets fulde længde som bilag 6 til vort lovforslag, så det var sådan set ikke den helt store nyhed. Derimod er vi selvfølgelig spændte på, om dette kantinecirkulære fører til større eller mindre udgifter på dette område for staten. Vi kan da godt forstå, at finansministeren i dag kun kan sige, at nogle får øget tilskud og nogle får mindre tilskud, og nu må vi så se, hvad det bliver til, når det har virket over en noget længere tid.

Det, der er sandheden om dette cirkulære, er, at det indeholder nogle gevaldig store skatteyderudgifter til bespisning; jeg tænker især på cirkulærets § 2, stk. 2 og stk. 3, 1. pkt., som vil komme til at koste i hvert fald noget af det hvide ud af øjnene. Det forsvarer finansministeren ved at henvise til, at det følger af de almindelige arbejdsgiverforpligtelser i medfør af den arbejdsmiljølovgivning, som også ordføreren for SF var inde på. Det er jo ikke rigtigt. Det er der redegjort nøje for i bemærkningerne. Derfor er det ikke – som det også fremgår af konklusionen på den redegørelse, der findes det pågældende sted – nogen lapsus, hvad SF mente, at vi ikke har foreslået ophævelse af arbejdsmiljølovgivningen. Arbejdsmiljølovgivningen på dette område kan glimrende trives side om side med vort forslag og er bestemt ikke noget, det er nødvendigt for finansministeren at tage hensyn til i kantinecirkulæret, der jo drejer sig om salg af mad og drikke, hvori- mod arbejdsmiljølovgivningen drejer sig om – for at sige det populært – det, at man selv har sin frokostpakke med derhjemme fra.

Finansministeren fortsatte med at sige, at han i og for sig skulle have taget fremskridtspartiet i ed ved, at vi jo var medforslagsstille-

[Glistrup]

re og dermed ansvarlige for, at dette statscirkulære også er blevet til en henstilling fra indenrigsministeren til kommunerne. Vi vedkender os da meget gerne, at det var en fremskridtsindsats i forbindelse med efterårets forhandlinger om at nå frem til et grundlag for de fornødne kommunale besparelser. Men det kan ikke på nogen som helst måde tolkes på den måde, at fordi fremskridtpartiet gik med til disse besparelser ud fra den sædvanlige devise, at et skridt frem er et fremskridt, så skulle vi blive stående på det sted, så kunne vi ikke arbejde videre med at spare yderligere på det offentliges udgifter til mad, drikke og tobak. Derfor ligger der ikke i vor tilslutning til indenrigsministerens skrivelse om, at man nu går i gang med at spare på amtsgårde og på råduse og andre primærkommunale og sekundærkommunale institutioner, at man så ikke skulle kunne komme videre i retning af at spare på området. Men det er selvfølgelig noget tvivlsomt, hvor langt man kan nå med hensyn til at spare, hvilket er hovedformålet med det.

Fru Anne Grete Holmsgård satte spørgsmålstegn ved det tal, vi med et slag på tasken angiver i indledningen, nemlig at det nok koster skattheyderne 8-10 mia kr. om året at betale for mad, drikke og tobak. Vi må ganske roligt erkende over for fru Anne Grete Holmsgård, at det er rigtigt; det er faktisk et skøn, som ikke hviler på nogen som helst beregninger. Vi håber, at det kan lykkes i udvalget at få frem, i hvilken størrelsesorden det ligger, men det er unægtelig på mange vidt forskellige konti, man finder disse ting.

Finansministerens tale drejede sig kun om den del af forslaget, der handler om lov mod skattheyderbetaling af kantiner, mens han behændigt totalt undgik det, der faktisk er det svære, interessante, spændende og meget heterogene område, som fremgår af de sidste 2 bogstaver i lovforslagets tekst, nemlig at det er kantiner »m.v.«. Der kommer vi ind på disse mange forskellige områder, som man kan tænke sig til, med folkepensionsbespisninger, inden for det militære, repræsentationsudfoldelser inden for det offentlige, skolemad, og hvad der nu ellers er nævnt i lovforslaget. Det var noget, som finansministeren overhovedet ikke kom ind på at kommentere.

Men det var der jo andre der gjorde, bl.a. finansministerens partifælle, ordføreren for

venstre, som sagde, at dette forslag er uklart, fordi det ikke tager stilling til spørgsmålet om repræsentationsudgifter. Jo, det gør det. Forslaget tager ganske klar stilling, som det fremgår af bemærkningerne. Vi siger ganske klart, at disse repræsentationsudgifter falder uden for dette forslag. Det er et spørgsmål om, hvordan man eventuelt skal lave skattelevgivningen.

Vi blev bebrejdet af fru Annelise Gotfredsen og fru Anne Grete Holmsgård - der i fællesskab ironiserede over det - at vi brugte udtrykket, at »på en måde« kan man godt sige, at skattheyderne betaler det, når det fradrages i indkomsten. Det udtryk står vi gerne ved. Vi opfatter ikke det, at man har fradrag for et eller andet - om det så er renteudgifter eller forsikringsudgifter eller andet - som udtryk for, at det er skattheyderbetalt. Men dermed være selvfølgelig ikke sagt, at vi er uopmærksomme på, at dansk skattelevgivning frembyder visse problemer, som godt kan trænge til at blive undersøgt og diskuteret og forhandlet. Netop for så vidt angår repræsentationsudgifter har SF jo i øjeblikket i folketinget et forslag til behandling, som vi deltager i ud fra det, der nu engang er vores skattepolitiske synspunkter, men som altså ikke kommer med i dette forslag.

SFs ordfører mente, at udtrykket »Den, der smører godt, kører godt« ikke rigtig passede på dette område, og at man ikke rigtig kunne finde eksempler på det. For nu at tage det nærmestliggende, dette hus og medlemmer af dette ting, så oplever man jo, når Sønderjyllands amtsråd inviterer én til at kigge på, hvordan grænsehandelen kan komme til at foregå på en efter Sønderjyllands amtsråds mening fornuftig måde, eller når Århus amtsråd inviterer én til at se, hvordan jobskabesordninger kan fungere på en fornuftig måde, at man bliver bestemt og be-drukket med, skal vi sige meget flot gæstevenskab. Det var selvfølgelig rart, hvis det var de lokale amtsborgmestre, Philipsen eller Frederiksen, der betalte ud af deres egen lomme, men det er simpelt hen noget, skattheyderne betaler. Der er masser af eksempler på, at den, der smører godt, også håber på at komme til at køre godt. Det er den slags ting, vi meget, meget gerne vil til livs, for vi synes - ikke bare ud fra økonomiske hensyn, men også ud fra samfundsfordelingspolitiske hensyn og ud fra moralske betragtninger - at

[Glistrup]

det er særdeles utiltalende, at det fungerer på den måde. For at tage et endnu nærmere eksempel: når så at sige samtlige ministre en gang om året inviterer folketingsudvalgene inden for deres ressort på ganske flotte aftenfester, så mener vi også, at det er noget, som ganske klart skal kunne rammes af dette forslag.

Ordføreren for SF spurgte også, hvorvidt vore udtalelser om skolebespisning skulle tages som udtryk for, at vi var enige i SFs forslag til ændring af levnedsmiddeloven. Nu er det dog trods alt således, at selv om SFs forslag vedrørende levnedsmiddeloven ikke bliver vedtaget, hvad det forhåbentlig ikke gør af mange grunde, så har børn også under den nuværende levnedsmiddelov mulighed for at få nærende mad i Danmark. Der er intet i den gældende levnedsmiddelov, der forbyder, at man giver børnene noget, om det så er mejerigtig føde eller det er andre ting, der adskiller sig fra popcorn og wienerbrød og sådanne ting, og det er altid et spændende felt at tage fat på.

Den, der i og for sig forstod os bedst, var venstres ordfører, da han sagde, at vi rører ved store problemer, som vi ikke rigtig har dyrket til bunds. Det skal vi gerne ydmygt erkende. Det erkender vi også ydmygt i det, vi skriver i bemærkningerne om, at dette er noget, der kan tiltrænge en analyse. Jeg vil først og fremmest sige, at det er en anklage imod dem, der har siddet i regering og har siddet i dette folketing igennem mange år, at de ikke tidligere har taget denne i den madglade danske nation alvorlige problemstilling frem til samlet behandling. Vi erkender da fuldstændig, som vi også skriver, at hvis man virkelig vil gå ind i et seriøst udvalgsarbejde om disse ting, så kan det da godt være, at positivlisten i § 2 bliver lidt længere end dette lille a og lille b, som foreløbig står der, og vi har jo også, som det klinger igennem bemærkningerne, i fremskridtspartiets gruppe med argumenter pro et contra draget mange andre ting frem.

Det er afgjort et stort problem for folketinget at løse. Efter det, vi har hørt af taler, før jeg kom på talerstolen, ser det ud til, at folketinget heller ikke vil løfte denne påtrængende opgave.

Finansministeren (Christophersen):

Der er blevet stillet nogle enkelte spørgsmål til mig.

Hr. Glistrup efterlyste, hvad kantinecirkulæret kan give af statslige besparelser. Det er selvfølgelig meget svært at sige. Vi har vurderet det forsigtigt og sagt, at der bliver nogenlunde balance i det, fordi der var kantiner, som selv på grundlag af de beskudne kriterier, vi nu har stillet op, fik for lille støtte. De får altså lidt mere. Til gengæld er der andre, som får mindre.

Afgørende for, om der kan blive en netto-besparelse, er selvfølgelig, hvor mange af de statslige kantiner der nu beslutter sig til at lukke, fordi de ikke ønsker at forhøje deres priser. Det ved vi ikke på nuværende tidspunkt, for det er normalt medarbejderne selv, som driver kantinerne. De må træffe beslutning om, hvorvidt de vil lukke eller de ikke vil lukke, og den afgørelse træffes formentlig her i løbet af foråret. Når vi når frem til tillægsbevillingslovsforslaget, vil vi kunne se, om der bliver en egentlig besparelse ud af det. Det er da muligt, at der bliver det.

Med hensyn til arbejdsmiljøreglerne og deres sammenhæng med de kriterier, vi har lagt til grund for kantinecirkulæret, mener jeg, at der er en meget, meget fin sammenhæng. Vi har en almindelig arbejdsgiverforpligtelse til at stille spiserum til rådighed og sørge for, at der bliver ryddet op og betalt for, at der bliver gjort rent. Folk vil jo de fleste steder have mulighed for at tage deres egen madpakke med, for nu at blive ved hr. Glistrups betragtninger, og så skal de selvfølgelig have mulighed for at sidde, og det rum skal stå vederlagsfrit til rådighed for dem. Hvis de vil købe noget, så siger vi, at de må betale den fulde pris for deres øl eller sodavand eller kaffe, eller hvad der nu kan være tale om, og hvis de ønsker, at der skal være en fastansat, som smører deres madpakke på stedet, så må de selv betale lønnen til den medarbejder, og de må selv betale råvarerne. Jeg synes egentlig, det er et rimeligt og retfærdigt system, der er bygget op.

Jeg har også, når vi når frem til bogstaverne »m.v.«, understreget, at de militære institutioner og uddannelsesinstitutionerne hører med under kantinecirkulæret. De er altså ikke undtaget.

Så kommer vi til den anden side af bogstaverne »m.v.«, altså repræsentation. Nu

[Finansministeren]

skal jeg ikke gå ind i den kommunale sektors bestræbelser på at nedbringe repræsentationsudgifterne, for det har staten ikke mulighed for at tvinge dem til at gøre, det er deres egen afgørelse. Men jeg ville dog tro, at man i mange kommuner i den klemte situation selv er indstillet på at se på disse ting.

For statens vedkommende ønsker vi naturligvis at udvise så stor tilbageholdenhed som muligt, og så kan man altid drøfte, hvor grænsen går. Når hr. Glistrup og jeg har siddet i Nationalbankens repræsentantskab, har jeg iagttaget, at hr. Glistrup ligesom jeg har drukket en kop kaffe og spist en af deres vanillekranse. Er det repræsentation, eller skal vi betale for det? Skal vi forlange, at folk står op, når de møder frem i offentlige kontorer, eller skal vi anskaffe en stol, de kan sidde på? Det er klart – det vil hr. Glistrup sikkert give mig ret i – at på et eller andet tidspunkt må man sige, at et vist minimum af service eller af venlighed kan det offentlige godt tillade sig. De store, opulente middage o.lign. må selvfølgelig være reserveret yderst sjældne og særdeles velbegrundede formål, udenlandske statsbesøg, eller hvad man nu kunne nævne, og det er jo heller ikke det normale. Inden for det statslige område og inden for det kommunale område er det normale det omvendte: man kan få en gul sodavand, eller man kan få en kop kaffe.

Jeg takker i øvrigt for, selv om det ikke er mit lovforslag, at hr. Camre gav tilslutning til regeringens standpunkt. Jeg formoder, at det også går på vores ønske om, at Danmarks Radio underkaster sig kantinecirkulæret.

Endelig vil jeg sige til hr. Bjørn Poulsen, at der ikke er nogen aftaler, der er blevet fejlet af bordet, for hele dette spørgsmål er ikke aftalestof, det er ikke et overenskomstspørgsmål. Man kan sige, at det er forhandlingsstof i den forstand, at hvis staten laver om på sine regler, så skal vi forhandle med personaleorganisationerne og med centralorganisationerne om ændringerne, inden vi gennemfører dem, men vi kan ensidigt træffe beslutning om, hvilke ændringer der skal foretages.

Jeg kan sige til orientering for folketinget, at det ikke var med fuld tilslutning fra de offentligt ansattes organisationer, det cirkulære blev sendt ud. De accepterede naturligvis, at det forholdt sig således, at de kunne gøre indsigelse, men det var ministeren, som

til sidst måtte sende cirkulæret ud. Så der er overhovedet ikke én eneste aftale, der er blevet fejlet af bordet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til finansudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Erhvervsudvalget har afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ændring af lov om tilsyn med monopoler og konkurrencebegrænsninger. (Lovforslag nr. L 112).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Erhvervsudvalget har endvidere afgivet betænkning over:

Forslag til lov om ophævelse af lov om regulering af kreditformidling. (Lovforslag nr. L 63).

Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Forsvarsudvalget (23/3 83):

Udtræder: Robert Pedersen (S)

Nyt medl.: Hjortnæs (S)

Uddannelsesudvalget (24/3 83):

Udtræder: Alice Faber (SF)

Nyt medl.: Holger K. Nielsen (SF)

Markedsudvalget (24/3 83):

Udtræder: Steffensen (KrF)

Nyt medl.: Collet (KF)

[Formanden]

Udtræder: Collet (KF)

Ny stedf.: Henning Andersen (KF)

gen, fredag den 25. marts 1983, kl. 10.00.

Valutaudvalget (24/3 83):

Udtræder: Niels Helveg Petersen (RV)

Nyt medl.: Ole Vig Jensen (RV)

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslæede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.10

Folketingets næste møde afholdes i mor-